

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

14/3753-6

10.06.2014

Høring - Ny forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier, samt endring i forskrift for tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket

Viser til brev av 11. april om ovennevnte.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har følgende innspill:

KMD mener ny forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier er svært detaljert, og ber derfor LMD gjennomgå forskriften på nytt for å se om det er mulig å forenkle forskriften ytterligere. LMD påpeker at presiseringen om at søknadsplikt kan inntreffe ved bygging av driftsveier i forbindelse med bratt terreng, vil kunne medføre økte administrative og økonomiske konsekvenser for kommunene. Dette er uklart framstilt, og LMD bør gjøre nærmere rede for hva dette konkret innebærer for kommunene. KMD forutsetter, at prinsippet om at kommunene kompenseres for økte administrative og økonomiske konsekvenser, etterfølges.

For å gjøre forskriften mer brukervennlig for kommunene, er det behov for at LMD i større grad tydeliggjør forskriftsutkastet. Det må i ny forskrift gå tydelig fram hvilket departement som har fastsatt forskrifter det henvises til, slik at kommunene vet hvor de kan gjenfinne disse. I § 1-2 a) vises det til at bilveier og traktorveier som bygges i samsvar med *normaler* for landbruksveier. Her er det behov for å datere disse normalene. Videre står det i § 2-2 at nybygging av landbruksveier med en lengde på over 5 kilometer skal konsekvensutredes før vedtak fattes, jf. forskrift 26. juni 2009 nr. 855 om konsekvensjusteringer § 3 bokstav e, vedlegg II nr. 38, men det står ikke av hvilket *departement* som har fastsatt forskriften.”

KMD viser videre til begrepet landbruk slik det er definert etter plan- og bygningsloven.

Begrepet "Landbruksvirksomhet" slik det er definert i forslaget § 1-2 omfatter bl.a. "hagebruk og annen næringsvirksomhet med grunnlag i landbruksressursene på eiendommen". Denne formuleringen utvider forskriftens virkeområde, sammenlignet med gjeldende forskrift. I sitt høringsbrev legger Landbruks- og matdepartementet til grunn at veilederen T-1443 "Plan- og bygningsloven og Landbruk Pluss" vil være en rettesnor for en avgrensning av hva som kan omfattes av begrepet. Samtidig sies det at bokstav b) "Landbruksvirksomhet", er gitt en noe videre definisjon enn "landbruksformål" i gjeldende forskrift, og at innholdet i begrepet "annen næringsvirksomhet med grunnlag i landbruksressursene på eiendommen", må ses i lys av økt vektlegging av å bruke alle ressurser på landbrukseiendom aktivt for økt verdiskaping.

KMD mener en slik utvidelse av forskriftens virkeområde vil skape uklarhet i forhold til plan- og bygningsloven. Det vil være svært uheldig dersom landbruksbegrepet utvides etter forskriften slik at det ikke blir i samsvar med landbruksbegrepet etter plan- og bygningsloven. KMD mener derfor at landbruksvirksomhet i forskriften bør defineres på samme måte som i plan- og bygningsloven § 11-7 nr. 5 bokstav a. Vi foreslår derfor at definisjonen av landbruksvirksomhet endres til *jordbruk og skogbruk, herunder gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag*. Det vil gi en forenkling å benytte samme definisjon i de to lovene.

I kommentarene til forskriften må det gå klart fram at det er definisjonen på hva som er landbruk i veileder T-1443 som gjelder. De angitte eksemplene på side 2 i høringsbrevet går derfor for langt når det gjelder formuleringen om utleie i forbindelse med jakt, fiske og friluftsliv.

Ad. § 1-3. *Virkeområde*

Gjeldende forskrift om planlegging og godkjenning av veier for landbruksformål har et virkeområde som er klart avgrenset, jf. definisjonen i § 1-3; "Med veier for landbruksformål (landbruksveier) menes bilveier og traktorveier som skal tjene jordbruks- og skogbruksdrift...". Den åpner altså for at det kan tillates bygging eller utvidelse av vei der hovedformålet er landbruk.

Forslagets § 1-3 inneholder en endring av denne definisjonen, slik at forskriften vil omfatte nybygging og ombygging av landbruksveier hvor landbruksvirksomhet utgjør hovedformålet (vår understrekning). KMD mener at dette vil skape uklarhet og være uheldig, jf. vår merknad under § 1-2.

KMD mener at utgangspunktet for avgrensning av forskriftens virkeområde fortsatt må være landbruk slik begrepet er definert og tolket etter plan- og bygningsloven, jf. veileder T-1443. Forslaget til ny forskrift vil etter KMDs vurdering bidra til økt uklarhet mht. virkeområdet, jf. forslaget § 1-2 b) og § 1-3 første ledd første punktum og merknadene foran.

KMD mener at forslaget på nevnte punkter er uheldig og skaper uklarhet, og vil frarå de nevnte formuleringene i forskriften. Det bør i stedet framgå eksplisitt av forskriften at virkeområdet er avgrenset til veier for landbruksformål, som etter gjeldende forskrift.

Landbruks- og matdepartementet forklarer i høringsbrevet at § 1-3 første ledd første punktum er noe endret sammenlignet med gjeldende forskrift, og at forskriften skal omfatte nybygging og ombygging av landbruksveier hvor landbruksvirksomhet utgjør hovedformålet. Det forutsettes at "hovedformålet" skal dokumenteres med økonomiske beregninger av nytten for landbruksvirksomhet, vurdert opp mot eventuell annen nytte som faller utenfor begrepet landbruksvirksomhet. Departementet legger til grunn at nytten av veien for landbruksvirksomhet må utgjøre minst 50 pst. av samlet nytte for å være "hovedformål". Dersom nytten for landbruksvirksomhet er mindre enn 50 pst. forutsettes det at kommunen behandler søknaden etter plan- og bygningsloven

KMD mener det framstår som uklart hvordan nytten som omtalt ovenfor skal beregnes. Det er ikke klargjort hvordan nytte av veien for landbruket skal beregnes. Det er heller ikke beskrevet for hvilke andre nytteformål (enn landbruk) nytte skal beregnes, hvordan dette skal gjøres eller hvordan avveiningen skal foretas eller dokumenteres. Det blir derved uklart hvilke kriterier som skal gjelde for å avgjøre hvilket lov- og forskriftsverk søknader om veiltak skal behandles etter, tilsvarende hvilke kriterier som skal gjelde for å avslå eller godkjenne søknader, og hvordan dette systemet skal fungere. KMD mener at det bør legges opp til åpne prosesser med klare kriterier for å avgjøre hvor vidt en søknad skal behandles etter landbruksveiforskriften eller etter plan- og bygningsloven.

Dersom forskriften likevel vedtas med det behandlingsregimet som er foreslått, mener KMD at det også på dette punktet i forskriften må presiseres at "landbruksvirksomhet" skal forstås som landbruk slik det er definert og avgrenset i plan- og bygningsloven og utdypet i veileder T-1443.

Ad. § 3-1. Uttalelser

KMD viser til de kravene plan- og bygningsloven stiller til medvirkning i plansaker, og mener at veiltak som skal behandles etter landbruksveiforskriften også burde omfattes av tilsvarende regelverk fordi det i de fleste slike saker vil kunne være ulike interesser som tilsier en bred og åpen prosess. Forslagets formulering "Før vedtak treffes, skal kommunen innhente de uttalelser som er nødvendige" (vår understrekning) er uklar. Verken forskriftsutkastet eller LMDs høringsbrev klargjør kriterier eller regler for hvordan det skal vurderes hvilke uttalelser som er nødvendige. Det framgår heller ikke av forskriften om det skal være åpenhet omkring vurderingene knyttet til avgjørelsen om hvilket regelverk en søknad skal behandles etter, jf. omtalen om nytteberegninger knyttet til forslaget § 1-3.

I § 3-1 tredje ledd framgår at fylkesmannen skal gis anledning til å uttale seg i områder med reindriftsinteresser. Vi vil peke på at fylkesmannen har et bredere ansvarsområde, som omfatter flere statlige hensyn som bør ivaretas i saksbehandlingen etter forskriften.

KMD mener at både gjeldende forskrift og forslaget har klare svakheter mht. åpenhet og muligheter for medvirkning, og at den mulige utvidelsen av forskriftens virkeområde, ev. uklarheten omkring dette jf. merknadene foran, medfører at forslaget dersom det blir vedtatt vil kunne få større uheldige konsekvenser enn gjeldende forskrift.

KMD anser det også uheldig at uttalefristen etter forslaget kan settes kortere enn én måned slik dagens forskrift har som minstekrav. Dette svekker mulighetene for medvirkning.

Med hilsen

Hanne Finstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Øyvind Moss-Iversen
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.